

Організація образотворчої (художньо-продуктивної) діяльності дошкільнят

Для збагачення змісту навчання та виховання важлива інтеграція не лише видів мистецтва, а й видів образотворчої (художньо-продуктивної) діяльності: малювання - аплікація, ліплення - малювання, конструювання – малювання, ліплення – аплікація тощо.

Це допоможе дитині цілісно передавати почуття, відтворювати образи, предмети та явища у своїй роботі. Діти повинні мати можливість спостерігати, малювати, використовувати різні матеріали. Поєднуючи завдання, спрямовані на розвиток творчої активності, ініціативності, образного мислення, уяви, фантазії, сприйнятливості до краси в навколишньому, на формування бажання зберігати й творити красу, дорослий розвиватиме не лише креативне, логічне мислення вихованців, а й їхні моральні почуття.

Якщо раніше образотворчу (художньо-продуктивну) діяльність педагоги спрямовували на здобуття технічних умінь та навичок, то на сучасному етапі головним для дитини мають бути радість, задоволення від самого процесу образотворчої (художньо-продуктивної) діяльності. Оцінюючи роботу, педагог враховує не тільки її якість, а й якими зусиллями був досягнутий результат.

Дуже важливо простежити, як втілюються дитячі враження, отримані під час спостережень, сприймання явищ та предметів у процесі виконання дітьми наочно-образних і наочно-дійових видів творчих завдань, у самих результатів їхньої творчості. Змістом організованих спостережень є навколишня дійсність: світ природи, людей, предметів. Почуття, образи, уявлення, переживання, які виникають у малюка під час спостережень, акумулюються в його пам'яті, стають основними джерелом для створення художнього образу.

У ході практичної діяльності увагу дітей варто здебільшого зосереджувати на відтворенні форм «на око», а живописно-колоритне рішення вчити передавати «за відчуттям». **Не варто забувати про формування вміння** працювати з різними художніми матеріалами, у різних техніках, добирати адекватні засоби для реалізації задуму.

Сьогодні в дошкільних закладах домінує групове заняття як цілеспрямована та унормована форма надання дошкільникові знань, умінь та навичок. Однак, варто щоб педагог дозував й урізноманітнював такі заняття, вводячи в свій арсенал підгрупові, індивідуальні, парні та міні-заняття. Річ не в тому, щоб повністю відмовитися від традиційної форми організації навчання. Вона доречна на певному етапі пізнавальної діяльності, при ознайомленні з творами мистецтва, але не має бути схожа на шкільний урок. Таку звичну та зрозумілу для багатьох вихователів форму роботи як «заняття» слід розглядати як **зайнятість дитини протягом реального часу з**

наданням пріоритету спілкуванню, обговоренню, спостереженню, творчій самостійній художньо-практичній діяльності.

Спокійна, доброзичлива атмосфера позитивно впливає на дитину. Тому заняття з формування художніх умінь мають бути спочатку індивідуальними, парними, а потім підгруповими (з 5-6 дітьми). Міні-заняття краще проводити з малою групою вихованців (очі в очі, з 4-5 дітьми) тривалістю від 10 до 15 хвилин, при цьому важливо дати кожній дитині **можливість закінчити свою практичну роботу**. Добре, щоб під час групових занять з образотворчої (художньо-продуктивної) діяльності звучали музичні та літературні твори відповідної тематики. Комплексні, колективні, підсумкові заняття можуть тривати від 30 хвилин до години, залежно від зацікавленості, бажання, самопочуття кожної дитини. Дошкільник, сам має визначити тривалість своєї зайнятості образотворчою (художньо-практичною) діяльністю. Художні техніки й матеріали до занять варто добирати так, щоб кожна дитина працювала на власний успіх, а процес творення давав задоволення усім учасникам.

Одним із центральних завдань виховання дітей у художньо-продуктивній діяльності є **розвиток у них елементів творчості**. **Створити емоційно-позитивні умови** для того, щоб діти могли в будь-який час займатися улюбленою справою, навчити їх доводити розпочате до кінця, рахуватися з інтересами інших –**компетенція та обов'язок педагога**.

Пам'ятка з організації художньо-продуктивної діяльності в ДНЗ

- 1.** Програмові завдання до занять художньо-естетичного циклу і їх тематика мають бути пов'язані з порами року; принцип заглиблення в тему НВБ потребує визначення єдиної тематики занять з малювання, ліплення, аплікації.
- 2.** Гнучко змінювати завдання з образотворчої діяльності (полегшувати, ускладнювати, пропонувати іншу тематику) відповідно до вікових можливостей дітей та їх рівнів розвитку.
- 3.** Заняття з малювання проводити в камерній обстановці, розташувавши 2-3 дитячих столи так, щоб діти сиділи разом з вихователем ніби за одним великим столом. **Обов'язково** вводити захоплюючу, чарівну вступну частину заняття з мотивацією наступної художньої діяльності дітей (*з молодшого дошкільного віку*).
- 4.** Для занять з образотворчої діяльності **обов'язково** розподіляти дітей на підгрупи (5-6 дітей); з підгрупою дітей, які не беруть участь у художній діяльності, працює помічник вихователя. Заняття в I молодшій групі краще проводити парами або з малою групою дітей (3-4 дитини), тривалістю до 12 хвилин.
- 5.** При малюванні, ліпленні забезпечувати захист одягу дитини (фартушки, балахон художника тощо). **Забезпечити** в групі постійно діючу «художню студію» з відповідними матеріалами для самостійної творчої роботи дітей (*з молодшого дошкільного віку*).

6. Для ліплення використовувати глину, пластилін, солоне тісто, а починаючи з середньої групи - пластику, вологий пісок, парафін, віск. Для малювання використовувати готовий кольоровий папір або заготовлений вихователем чи старшими дітьми (гуашеві фарби з клеєм ПВА). Для аплікації використовувати різні матеріали: кольоровий папір, тканину, фольгу, природний матеріал. Для конструювання використовувати будівельний матеріал та конструктори, папір, картон, природний матеріал.
7. **Форми організації образотворчої діяльності:**
- **заняття** (*теоретичні або мистецтвознавчі; практичні або зображувальні; комбіновані (взаємозв'язок художньої теорії та естетичної практики); комплексні, інтегровані*). За видами художньої практики в дитячому садку пропадаються такі заняття: малювання, ліплення, аплікація, конструювання, архітектурна діяльність, декоративна діяльність.
8. Для занять з образотворчої діяльності необхідно мати затемнення на вікнах для показу слайдів; діапроектор та колекцію слайдів з творами відомих художників; магнітофон або програвач, добірку репродукцій картин, аудіозаписи музичних творів. Під час занять різними видами образотворчого мистецтва має бути відповідний темі заняття музичний супровід.
9. Знайомити дітей з виробами за мотивами народної кераміки: васильківської, петриківської, косівської, опішнянської, яворівської, ужгородської.
10. Діти можуть малювати на альбомних листках, на аркушах різної форми і розміру, на різних предметах (коробках, ящиках, камінцях, шпалерах), використовуючи різні техніки малювання: традиційні, нетрадиційні.
11. Розвивати у дітей вміння милуватись предметами народного декоративного мистецтва, рушниками, картинами, які прикрашають приміщення дитячого садка та домашню оселю; спонукати дітей радіти результатам своєї роботи, емоційно відгукуватися на твори мистецтва. Роботами дітей мають прикрашатися приміщення групи, дошкільного закладу.
12. Для ефективного розв'язання завдань за освітньою лінією «Дитина у світі культури» необхідно створити повноцінне, змістовне і багатоваріативне розвивальне середовище з достатньою кількістю навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

Підготувала вихователь-методист

Г.Безділь